

DOI 10.31392/ONP.2786-6890.5(2).2023.04
UDC 378.014.12:342.733(560)

REGULATORY AND LEGAL SUPPORT FOR HIGHER EDUCATION IN TURKEY

Liliya Baranovska

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor of the Department of Preschool
Education,
Dragomanov Ukrainian State University,
9 Pyrohova str., Kyiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-2514-3644>
e-mail: liliya03.05@ukr.net

Tetyana Tarnavska

PhD in Pedagogy, Docent, Associate Professor
Shevchenko National University of Kyiv,
Department of Foreign Languages for
Mathematical Faculties,
64/13 Volodymyrska str., Kyiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-7397-6181>
e-mail: tarnavskaya@ukr.net

Abstract. *Improving the system of higher education in Ukraine requires conducting comparative studies of the development of educational systems in different countries. Despite the fact that Turkey is implementing its own system of higher education, which differs from the European one, the country is actively working on its harmonization with European standards. Effective legal regulation is a key condition and effective tool for the successful development and modernization of the higher education system. Modern trends in the transformation of educational systems, global changes in society and the intensive development of the labor market create new prerequisites for the cooperation of higher education institutions in different countries. The efforts of Ukraine and the Republic of Turkey to join the European educational space necessitate joint efforts to achieve a common goal, strengthening the image and attractiveness of our countries in the world.*

The purpose of the article is to review state legal framework for higher education in the Republic of Turkey and the latest changes in legislative documents for further comparison with the organization of higher education system in Ukraine and drawing on their positive experience. Theoretical (content analysis of official documents) and specific (chronological and cause-and-effect analysis) research methods were applied, which made it possible to study the regulatory and legislative basis for the Turkish higher education system and to analyze the current state, modernization trends and prospects for the development of the industry with the aim of introducing advanced experience in the organization of the higher education system of Ukraine. The purpose and principles of higher education in the Republic of Turkey were clarified, the Turkish Framework of Qualifications was considered, the procedures and principles of conducting entrance exams were investigated and the experience of creating a virtual guide for applicants was taken into account, the opinions and recommendations of Turkish scientists regarding the organization of the work of higher education bodies were taken into account.

Key words: *regulatory and legislative basis, higher education, Republic of Turkey, law, European Qualifications Framework, lifelong learning.*

DOI 10.31392/ONP.2786-6890.5(2).2023.04
УДК 378.014.12:342.733(560)

**ДЕРЖАВНЕ
НОРМАТИВНО-
ПРАВОВЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
ТУРЕЦЬКОЇ
РЕСПУБЛІКИ**

Барановська Л. В.

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри дошкільної освіти,
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова,
вул. Пирогова, 9, Київ, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-3437-7995>
e-mail: liliya03.05@ukr.net

Тарнавська Т. В.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов
математичних факультетів,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка,
вул. Володимирська, 64/13, Київ, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-7397-6181>
e-mail: tarnavskaya@ukr.net

Анотація. Удосконалення системи вищої освіти в Україні потребує здійснення порівняльних досліджень розвитку освітніх систем різних країн. Попри те, що Туреччина впроваджує власну систему вищої освіти, яка відрізняється від європейської, країна активно працює над її гармонізацією з європейськими стандартами. Ефективне правове регулювання є ключовою умовою та дієвим інструментом для успішного розвитку й модернізації системи вищої освіти. Сучасні тенденції трансформації освітніх систем, глобальні зміни у суспільстві та інтенсивний розвиток ринку праці створюють нові передумови для співпраці закладів вищої освіти різних країн. Намагання України та Турецької Республіки доєднатися до Європейського освітнього простору зумовлює необхідність поєднання зусиль для досягнення спільної мети, зміцнення іміджу та привабливості наших країн у світі.

Метою статті є огляд державного нормативно-правового забезпечення вищої освіти Турецької Республіки та останніх змін у законодавчих документах задля подальшого порівняння з організацією вищої освіти в Україні та виявлення позитивного досвіду для запозичення. Застосовано теоретичні (контент-аналіз офіційних документів) і конкретно-наукові (хронологічний та причинно-наслідковий аналіз) методи дослідження, що уможливило вивчення нормативно-законодавчого забезпечення системи вищої освіти Турецької Республіки та аналіз сучасного стану, тенденцій модернізації та перспектив розвитку галузі з метою впровадження передового досвіду в організацію системи вищої освіти України. З'ясовано мету та принципи вищої освіти Турецької Республіки, розглянуто Турецьку Рамку кваліфікацій, досліджено процедури та принципи проведення вступних іспитів і досвід створення віртуального путівника для абітурієнтів, взято до уваги думки та рекомендації турецьких вчених щодо організації роботи органів вищої освіти.

Ключові слова: нормативно-правове забезпечення, вища освіта, Турецька Республіка, закон, Європейська рамка кваліфікацій, навчання впродовж життя.

Вступ та сучасний стан проблеми дослідження. Порівняльні дослідження розвитку освітніх систем різних країн дають можливість знайти шляхи вдосконалення системи вищої освіти в Україні. Привабливим є досвід Турецької Республіки, яка інтегруючись до світового та європейського освітнього й наукового просторів, упроваджує низку реформ, спрямованих на модернізацію галузі. Туреччина має власну оригінальну систему вищої освіти, однак країна активно працює над її гармонізацією з європейськими стандартами. Намагання України та Турецької Республіки доєднатись до європейського освітнього простору зумовлює необхідність поєднання зусиль для досягнення спільної мети, зміцнення іміджу та привабливості наших країн у світі. Співпраця України та Турецької Республіки в галузі освіти здійснюється на основі Угоди про співробітництво між Міністерством освіти і науки України та Міністерством національної освіти і Ради вищої освіти Турецької Республіки, підписаної у 1998 році; Меморандуму про взаєморозуміння щодо співробітництва у сфері вищої освіти, укладеному в 2017 році [2; 3]. Ці документи передбачають зміцнення співробітництва в галузі освіти та розвиток дружніх відносин на взаємовигідних засадах; обмін інформацією про освітні системи та впровадження сучасних методів в освітній процес. Особливу увагу приділено обміну фахівцями й студентами, які спеціалізуються в галузі мови, мовознавства та літератури, що особливо важливо для нашого дослідження. Так зокрема, для вивчення мови викладання в країні-партнері для студентів передбачена організація спеціальної до університетської підготовки.

Метою і завданнями дослідження є огляд нормативно-правового забезпечення вищої освіти Турецької Республіки та останніх змін у законодавчих документах задля подальшого порівняння з організацією вищої освіти в Україні та виявлення позитивного досвіду для запозичення.

Методи дослідження. У процесі підготовки статті використано комплекс наукових методів дослідження. Теоретичні методи (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення та конкретизація) забезпечили можливість формулювання вихідних положень та виділення основних ідей дослідження. Конкретно-наукові методи (хронологічний та причинно-наслідковий аналіз) уможливили дослідження проблеми нормативно-правового забезпечення системи вищої освіти Турецької Республіки. За допомогою методу контент-аналізу офіційних документів схарактеризовано сучасний стан проблеми, виявлено тенденції модернізації та спрогнозовано подальший розвиток вищої освіти країни.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відомо, що без міцної законодавчої бази та стабільної виконавчої влади неможливий стрімкий розвиток жодної сфери життя країни [1]. Установлено, що згідно зі статтею 42 Конституції Турецької Республіки [4], ніхто не може бути позбавлений права на освіту. Обсяг права на освіту визначається і регулюється законом. Навчання повинно здійснюватися під наглядом і контролем держави, за принципами і реформами Ататюрка та базуватись на сучасних наукових і виховних принципах. Відповідно, у нашій статті ми намагатимемось приділяти увагу саме державному нормативно-правовому забезпеченню вищої освіти в країні.

Як і в Україні, вища освіта Туреччини керується Законом про вищу освіту (Yükseköğretim Kanunu), номер 2547 від 11.04.1981 року [5]. Цей документ регулює підготовку її здобувачів на всіх рівнях національної освітньої системи, яка базується на середній освіті та охоплює щонайменше чотири семестри. Метою Закону є визначення цілей і принципів, пов'язаних з вищою освітою; регулювання орга-

нізації, діяльності, обов'язків, повноважень і відповідальності всіх закладів вищої освіти, а також принципів, на яких базуються освітній процес, наукові дослідження та публікації, робота викладачів та іншого персоналу. Дія закону поширюється на всі заклади вищої освіти (далі – ЗВО).

Законом про вищу освіту найвищими установами визнано Раду вищої освіти (Yükseköğretim Kurulu, YÖK) та Міжуніверситетську раду (Üniversitelerarası Kurul). Водночас задекларовано такі види ЗВО: університети, інститути високих технологій та їх факультети, інститути, коледжі, консерваторії, дослідницькі та прикладні центри й професійно-технічні школи, пов'язані з університетом або інститутом високих технологій. У цьому документі визначено й цілі вищої освіти Турецької Республіки, основними з них є: формування в студентів відданості націоналізму Ататюрка (ATATÜRK) та відповідальності перед державою; розвиток національних, моральних, гуманних, духовних і культурних цінностей турецької нації та відчуття честі і щастя бути турком; виховання здатності ставити користь суспільства вище за особистий інтерес, любові до батьківщини та її народу та поваги до прав людини; формування незалежної наукової думки та широкого світогляду; пропаганда здорового способу життя щодо тіла, розуму, духу, моралі й емоцій; формування навичок, поведінки та загальної культури професії, яка відповідатиме розвитку й потребам країни; здійснення наукових досліджень, розвиток знань і технологій у співпраці з вітчизняними та іноземними інституціями.

Дієвість національних систем вищої освіти зумовлюється певними принципами. Основними принципами вищої освіти Турецької Республіки є: принцип відповідності інформації та послуг, які надаються студентам, націоналізму Ататюрка; принцип виховання в студентів духу та сили волі, які зміцнюють національну єдність і солідарність; принцип єдності навчання, який забезпечується врахуванням особливостей ЗВО, спеціалізації та цілей; принцип постійного вдосконалення планів і програм навчання відповідно до наукових і технологічних норм та потреб країни й регіону; принцип рівності можливостей у вищій освіті.

Варто зауважити, що в Турецькій Республіці до процесу регулювання у сфері вищої освіти долучений і Президент. Зокрема за його рішенням створюються коледжі при міністерствах, які готують професійні кадри. Однак це рішення базується на принципах, які визначаються Радою вищої освіти (організація, що регулює та контролює всю систему вищої освіти, здійснює управління діяльністю її закладів; має автономію і є публічною юридичною особою в межах обов'язків і повноважень, наданих їй Законом про вищу освіту). До складу ради обирається двадцять один член. Усі вони призначаються Президентом. За статтею 130 Конституції 1982 року, Рада вищої освіти впроваджує положення Закону про вищу освіту та видає додаткові нормативні акти й вказівки. Вона відповідає за створення нових ЗВО, оцінку існуючих закладів і програм для забезпечення їх якості та відповідності, встановлення академічних стандартів, проведення досліджень та інновацій, міжнародну співпрацю й програми обміну, забезпечення академічної доброчесності і розробку стратегії вдосконалення системи вищої освіти країни. Державний аспект регулювання вищої освіти країни виявляється і в тому, що нагляд за діяльністю університетів, їх афілійованих підрозділів та викладачів здійснює Наглядова рада вищої освіти (Yükseköğretim Denetleme Kurulu). Ця інституція діє від імені Ради вищої освіти Турецької Республіки.

Нами виявлено, що державне регулювання властиве й процедурі проведення вступної компанії до ЗВО Туреччини. У країні створено єдиний у світі спеціалізований державний Центр вимірювання, відбору та розміщення студентів ÖSYM

(Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi). Цей орган є відповідальним за організацію системи відбору, розміщення абітурієнтів для участі у вступних іспитах до університетів національного рівня та декількох масштабних іспитів у Туреччині. Його діяльність регулюється Законом про послуги центрів вимірювання, відбору та розміщення (номер 6114 від 17.02.2011) [6]. Законом визначено також повноваження та обов'язки осіб, які беруть участь у цих випробуваннях. Варті уваги й цим законом визначені основні принципи проведення іспитів. Здійснимо огляд основних із них.

1. Процедури іспиту, вимірювання, оцінювання та розміщення проводяться в рамках надійності, конфіденційності, неупередженості та рівних можливостей.

2. Гарантована класифікація кандидатів відповідно до їх рівня знань і здібностей. Форму іспитів для різних галузей або предметів визначає Рада директорів. Іспити можна складати у друкованому або електронному вигляді. Кандидатам також можуть ставитися додаткові запитання, за умови надання додаткового часу, але не повідомляється, яке питання є тестовим. Для кожного питання може бути визначена різна кількість балів залежно від складності.

3. Записи іспитів та дані щодо відповідей на іспитах, архівуються в електронному вигляді та зберігаються протягом щонайменше десяти років.

4. Усі види роз'яснень щодо іспитів, подання заяв та оголошення результатів іспитів кандидатам здійснюються на веб-сайті Президії.

5. Еквівалентність рейтингових іспитів, проведених Президентством у різний час, термін дії кожного результату іспиту та еквівалентність іспитів з іноземної мови визначаються рішенням Ради директорів на підставі відповідних звітів експертів.

6. Іспити, пов'язані з вищою освітою, проводяться в рамках процедур і принципів, визначених Радою вищої освіти.

7. Процедури та принципи підготовки, створення та шифрування пулу питань, забезпечення безпеки екзаменаційних питань, що подаються в друкованому або електронному вигляді, та типи іспитів регулюються регламентом.

8. Іспити на вимогу приватних закладів проводяться за домовленістю з Радою директорів.

9. Положення даного Закону застосовуються до всіх іспитів, які проводить Президентство за кордоном.

Запропонована інформація засвідчує відповідальність держави посередництвом цього центру за серйозність відбору претендентів на отримання вищої освіти, водночас дані принципи, на нашу думку, запобігають корупції в галузі. Варто зазначити, що інформація про екзаменаційні питання та осіб, призначених для їх підготовки, є конфіденційною. Положення Закону № 6114 щодо кримінальної відповідальності ретельно проаналізовано у дослідженні М. Limoncu [7]. Автор дійшов висновку, що деякі положення закону слід переглянути, і висловив сподівання, що зауваження науковців щодо статей закону, які містять кримінальні положення, будуть враховані. Центр прагне мінімізувати ризики шляхом аналізу можливих вразливостей і загроз для інформаційних активів із дотриманням принципів конфіденційності, цілісності та доступності шляхом застосування стандарту системи управління інформаційною безпекою ISO 27001.

В аналізованій країні приділяється увага ґрунтовності підготовки учнів для вступу до ЗВО, що також документально забезпечено на державному рівні. Так, у 2016 році з метою надання надійного джерела інформації учням на етапі переходу від середньої школи до вищої освіти було створено Атлас програм вищої освіти

[8]. Атлас має форму віртуального путівника та складається з трьох модулів: «Атлас програм вищої освіти» (“Yükseköğretim Program Atlası”), «Атлас бакалаврату YÖK» (“YÖK Lisans Atlası”) та «Атлас аспірантських дипломів YÖK» (“YÖK Önlisans Atlası”), а також «Майстра мережі YGS-LYS» (“YGS-LYS Net Sihirbazı”).

Наші подальші дослідження будуть пов’язані з підготовкою фахівців з англійської філології в університетах Турецької Республіки, тому для нас важливими були державні документи цієї країни щодо використання фінансових стимулів для мотивації персоналу, зайнятого в державних установах і організаціях, до вивчення іноземних мов. Положенням про порядок та принципи визначення рівня знання іноземної мови (Yabancı Dil Bilgisi Seviye Belirleme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik) [9] регулюються процедури, принципи вивчення іноземних мов, надання компенсації за володіння ними, організації іспитів з визначення рівнів володіння ними. Сфера застосування цього положення регулюється Законом про державних службовців (№ 657), Законом про персонал Збройних сил Туреччини (№ 926), Спеціалізованим приватним законом (№ 3269), Спеціалізованим законом про жандармерію (№ 3466), Законом про суддів, Законом про прокурорів і працівників вищої освіти (№ 2914).

Турецька Республіка долучена до Європейського простору вищої освіти і науки, оскільки вона є членом Консультативної групи Європейської кваліфікаційної рамки (European Qualifications Framework, EQF). Така міжнародна активність є ознакою поглиблення євроінтеграційних процесів у вищій освіті країни, що не могло не відобразитись на державній нормативно-правовій базі регулювання цієї галузі. Так, у 2015 році Управління професійної кваліфікації, Міністерство національної освіти і Рада вищої освіти спільно розробили та впроваджують восьмирівневу Турецьку Рамку кваліфікацій (Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi, TYÇ), яка містить всі типи та рівні кваліфікацій і сертифікатів.

Виявлено, що в країні наявна Рада з питань освіти та дисципліни, яка є науково-дорадчим і контрольним органом Міністерства національної освіти, її функціонування визначено Положенням про навчально-виховну раду (№ 6512) від 12.09.2022 (Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yönetmeliği) [10]. Президентство Ради з освіти та дисципліни відповідає за забезпечення навчальним обладнанням та розробку навчальних планів, робочих програм, підручників, посібників і робочих зошитів.

У Турецькій Республіці поряд із державним сектором вищої освіти функціонує й приватний. Робота приватних університетів регулюється на державному рівні Законом про приватні заклади вищої освіти та Положенням про заклади неформальної освіти Міністерства національної освіти (Millî Eğitim Bakanlığı Yaşgın Eğitim Kurumları Yönetmeliği). Власне Положенням визначено процедури та принципи управління ЗВО; навчання та виховання, виробництва, нагляду та контролю на курсах, які відкриваються установами, асоціаціями, фондами та добровільними організаціями за межами законодавства про приватні навчальні заклади.

Окрім Закону про вищу освіту, у Турецькій Республіці діють Закон про відбір і розміщення студентів, Закон про академічний персонал, сферами застосування яких є акредитація та фінансування ЗВО, прийом і зарахування студентів, кваліфікація та права викладачів. Окремі університети та установи можуть також мати власні внутрішні правила та політику, які регулюють певні аспекти їхньої діяльності, включаючи критерії вступу, академічні програми, рекомендації щодо досліджень і студентських справ.

Вища освіта Туреччини є компонентом системи неперервної освіти, котра є юрисдикцією Головного управління освіти впродовж життя, яке, своєю чергою,

складається з Відділу відкритої освіти, Відділу досліджень, розробок і проектів, Департаменту освітньої політики, Відділу освіти з питань міграції та надзвичайних ситуацій, Департаменту адміністративно-фінансової роботи, Відділу моніторингу та оцінки, Відділу програмно-методичних матеріалів та Відділу соціально-культурної діяльності. У період з 2014 до 2018 року в Турецькій Республіці було розроблено й затверджено Національну стратегію навчання впродовж життя (Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi ve Eylem Planı, 2014-2018) та створено портал навчання впродовж життя на сайті Міністерства народної освіти (Hayat boyu öğrenme portalı) [11], який надає інформацію про всі можливості базової та вищої освіти, неформальної освіти та дистанційного навчання. Портал об'єднує дані від різних постачальників послуг. Сьогодні, коли неформальна освіта набула особливої актуальності, портал забезпечує єдиний доступ до баз даних про можливості навчання та працевлаштування, а також різні шкали, опитування і таблиці для самостійного оцінювання власного рівня знань.

Висновки і перспективи подальших досліджень. На основі контент-аналізу офіційних документів досліджено державне нормативно-правове забезпечення системи вищої освіти Турецької Республіки. Установлено, що ключовими документами з її регулювання є Конституція країни, Закон про вищу освіту, Закон про приватні заклади вищої освіти, Закон про академічний персонал, Закон про послуги центрів вимірювання, Турецька рамка кваліфікацій, Національна стратегія навчання впродовж життя. Дорадчими і контрольними органами у сфері вищої освіти є Рада вищої освіти, Наглядова Рада, Рада з питань освіти та дисципліни. Долучений до процесу формування нормативно-правової бази з вищої освіти й Президент Турецької Республіки.

Зроблений аналіз дозволяє констатувати своєрідність законодавчого забезпечення галузі вищої освіти Туреччини, визначити основні тенденції її розвитку. Про можливість екстраполювання позитивних елементів законодавчої бази з вищої освіти Турецької Республіки на державне регулювання вищої освіти в Україні буде зроблено конкретні пропозиції після здійснення подальшого нашого дослідження, пов'язаного з підготовкою фахівців з іноземної філології в університетах цієї країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Барановська, Л., Журавель, Н. Законодавчий супровід вищої освіти Австралії. *Comparative Professional Pedagogy*. 2023. 13(1). С. 28-36. URL: [https://doi.org/10.31891/2308-4081/2023-13\(1\)-4](https://doi.org/10.31891/2308-4081/2023-13(1)-4)
2. Генеральне Консульство України в Стамбулі (Турецька Республіка) (01.09.2020). Співробітництво в освітній сфері. URL: <https://11l.ink/Xu2DX>
3. Угода про співробітництво в галузі освіти між Міністерством освіти України та Міністерством Національної освіти і Радою вищої освіти Турецької Республіки : дата підписання 21.05.1998. Документ 792_300. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792_300#Text
4. The Constitution of the Republic of Turkey. Prime Ministry Directorate General of Press and Information. 1990. URL: <https://www.refworld.org/docid/3ae6b5be0.html>
5. Yükseköğretim Kanunu 2547. Activity from November 4, 1981. URL: <https://11l.ink/QmgV1>
6. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanun 6114. Activity from February 17, 2011. *Yayımlandığı Resmî Gazete*. 3/3/2011. Sayı : 27863. Tertip 5, Cilt 50. URL: <https://11l.ink/7I864>

7. Limoncu, M. (2023). “6114 Sayılı Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Kanununda Düzenlenen Sınav Suçları”. *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi-Journal of Penal Law and Criminology*, 11(1), 124.
8. Yabancı Dil Bilgisi Seviye Belirleme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik. Resmî Gazete Tarihi : 2013, January 4. *Resmî Gazete Sayısı* : 28518. URL: <https://11l.ink/qV1ow>
9. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yönetmeliği Sayı : 6512. Resmî Gazete Tarihi : (2022, December 9). *Resmî Gazete Sayısı* : 32039. URL: <https://11l.ink/kGCzb>
10. Millî Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği (2010, May 21). *Resmî Gazete*. URL: <https://11l.ink/8rcHX>
11. Yükseköğretim Program Atlası (Yök'ten Ygs Ve Lys İçin Yeni Uygulama). (2016, March 10). URL: <https://11l.ink/57pHB>

REFERENCES:

1. Baranovska, L., Zhuravel, N. (2023). Zakonodavchyi suprovid vyshchoi osvity Avstralii [Legislative Support for Higher Education in Australia]. *Comparative Professional Pedagogy*, 13(1), 28-36. Retrieved from: [https://doi.org/10.31891/2308-4081/2023-13\(1\)-4](https://doi.org/10.31891/2308-4081/2023-13(1)-4) [in English].
2. Heneralne Konsulstvo Ukrainy v Stambuli (Turetska Respublika). (2020). Spivrobotnytstvo v osvitnii sferi [Cooperation in the field of education]. Retrieved from: <https://11l.ink/Xu2DX> [in Ukrainian].
3. Uhoda pro spivrobotnytstvo v haluzi osvity mizh Ministerstvom osvity Ukrainy ta Ministerstvom Natsionalnoi osvity i Radoiu vyshchoi osvity Turetskoi Respubliki. Document 792_300. (1998). [Agreement on cooperation in the field of education between the Ministry of Education of Ukraine and the Ministry of National Education and the Council of Higher Education of the Republic of Turkey]. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792_300#Text [in Ukrainian].
4. The Constitution of the Republic of Turkey. (1990). Prime Ministry Directorate General of Press and Information. Retrieved from: <https://www.refworld.org/docid/3ae6b5be0.html> [in English].
5. Yükseköğretim Kanunu 2547. (1981). Activity from November 4, 1981. Retrieved from: <https://11l.ink/QmgV1> [in Turkish].
6. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanun 6114. (2011). Activity from February 17 2011. Yayımlandığı *Resmî Gazete*. 3/3/2011. Sayı: 27863. *Tertip 5, Cilt 50*. Retrieved from: <https://11l.ink/7I864> [in Turkish].
7. Limoncu, M. (2023). «6114 Sayılı Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Kanununda Düzenlenen Sınav Suçları». *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi-Journal of Penal Law and Criminology*, 11(1), 124 [in Turkish].
8. Yabancı Dil Bilgisi Seviye Belirleme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik. (2013). *Resmî Gazete Sayısı* : 28518. Retrieved from: <https://11l.ink/qV1ow> [in Turkish].
9. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yönetmeliği. (2022). Sayı : 6512. *Resmî Gazete Tarihi* : 10.12.2022 *Resmî Gazete Sayısı* : 32039. Retrieved from: <https://11l.ink/kGCzb> [in Turkish].
10. Millî Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği. (2010). *Resmî Gazete* (2010, May 21). Retrieved from: <https://11l.ink/8rcHX> [in Turkish].
11. Yükseköğretim Program Atlası (Yök'ten Ygs Ve Lys İçin Yeni Uygulama). (2016). Retrieved from: <https://11l.ink/57pHB> [in Turkish].